

**ПО 04.2 ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ З ПРАКТИКУМОМ. ЧАСТИНА 2.
ОСОБИСТІСТЬ У ДІЯЛЬНОСТІ ТА СПІЛКУВАННІ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)**

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»
Спеціальність	С4 «Психологія»
Освітня програма	Прикладна психологія
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	Заочна
Рік підготовки, семестр	1 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	бкред. ЕКТС / 180 годин Лекції – 10 годин, семінарські – 6 годин, самостійна робота – 164 години
Семестровий контроль/ контрольні заходи	ДРК, екзамен
Розклад занять	Лекції, семінарські заняття https://my.kpi.ua та https://schedule.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	https://psy.kpi.ua/vikladachi/
Розміщення курсу	https://classroom.google.com/c/NzA5NjYwMDEyNDM4?cjc=nh5fzkz

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Загальна психологія з практикумом. Частина 2. Особистість у діяльності та спілкуванні» є психологічні механізми самосвідомості, ресурсної системи особистості, психологічного захисту, розвитку та формування особистості, враховуючи кризові періоди життєвого шляху особистості. Також розглядаються змінені стани свідомості та їх вплив на функціонування особистості.

Метою навчальної дисципліни є формування навичок психологічного аналізу, використання методик дослідження психічних явищ та особистісних характеристик, розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності, а також на розвиток самопізнання і рефлексії.

Навчальна дисципліна сфокусована на вивченні основних закономірностей психічної діяльності людини, її індивідуально-типологічних особливостей, механізмів регуляції поведінки та розвитку особистості. Особливу увагу приділено дослідженню таких психологічних феноменів, як темперамент, характер, здатність, мотивація, психічний стан, самосвідомість та психологічний захист, психологія діяльності та спілкування.

Теоретичні знання доповнюються практичними навичками психологічного аналізу, діагностики та самопізнання, що сприяє глибшому розумінню закономірностей психічної діяльності, особливостей розвитку та функціонування особистості, а також механізмів її адаптації та саморегуляції в різних життєвих ситуаціях.

Система теоретичних і практичних (семінарських) занять дає можливість вирішити такі **основні завдання:**

- ознайомити здобувачів вищої освіти з базовими поняттями, принципами та законом розуміння психіки та законів її функціонування;
- сформуванню уявлення про індивідуально-психологічні особливості людини, такі як темперамент, характер, здібності, спрямованість особистості;
- розвинути навички використання психодіагностичних методик для вивчення особистості та її психічних проявів;
- сформуванню здатності аналізувати мотиваційні механізми поведінки та психологічну структуру діяльності;
- сформуванню розуміння процесів самосвідомості, психологічного захисту, ресурсного потенціалу особистості та подолання життєвих криз;
- розкрити роль спілкування та міжособистісних відносин у становленні особистості, формуванні її соціальної компетентності, здатності до ефективної взаємодії в різних соціальних контекстах;
- ознайомити і практично оволодіти найбільш поширеними методиками для психологічних досліджень;
- оцінювати власні індивідуально-психологічні особливості, мотиваційні чинники та поведінкові стратегії в різних ситуаціях, з метою забезпечення ефективної і безпечної діяльності;
- здійснювати психологічний аналіз складних ситуацій взаємодії, визначати їх причини, динаміку та можливості шляхів конструктивного розвитку з урахуванням індивідуально-психологічних особливостей особистості;
- використовувати знання, поглиблювати їх та розвивати критичне мислення.

Відповідно до вимог освітньо-професійної програми метою дисципліни є **формування** у здобувачів вищої освіти:

Загальних компетентностей:

- застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1);
- знати та розуміти предметну область та розуміти професійну діяльність (ЗК 2);
- здатності вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 4);
- здатності бути критичним і самокритичним (ЗК 5);
- здатності приймати обґрунтовані рішення (ЗК 6);
- здатності генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК 7);
- здатності до саморозвитку на основі рефлексії та саморегулювання (ЗК 14).

Фахових компетентностей:

- здатності оперувати категоріально-понятійним апаратом психології (ФК 1);
- здатності аналізувати вітчизняний та зарубіжний досвід розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ (ФК 2);
- здатності до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (ФК 3);
- здатності самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (ФК 4);
- здатності використовувати валідний і надійний психодіагностичних інструментарій (ФК 5);
- здатності самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження (ФК 6).

Програмні результати навчання:

- аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання, ефективність власних дій (ПРН 1);
- розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ у контексті професійних завдань (ПРН 2);
- здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань (ПРН 3);
- обирати та застосовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги (ПРН 5);

- рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формувати аргументовані висновки (ПРН 7);
- презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців (ПРН 8);
- формувати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника (ПРН 10).

Комунікація з викладачем відбувається під час навчальних занять, а також у межах двох годин консультацій з викладачем, які проводяться за графіком, доступним на сайті кафедри психології та педагогіки. Крім того, для підвищення ефективності комунікації, з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовуються цифрові платформи месенджер Telegram, classroom (див. інформаційну картку <https://psy.kpi.ua/inform-card/>)

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Для вивчення дисципліни здобувачу вищої освіти бажано мати навички використання текстового редактора на комп'ютері, навички роботи з електронними базами наукових інститутів та бібліотек.

Навчальна дисципліна «Загальна психологія з практикумом. Частина 2. Особистість у діяльності та спілкуванні» вивчається одночасно із дисциплінами «Історія психології», «Методологія і методи психологічних досліджень», «Експериментальна психологія», «Психологія конфлікту» та ін.

«Загальна психологія з практикумом. Частина 2. Особистість у діяльності та спілкуванні» є фундаментальною дисципліною, на базі якої здобувачі вищої освіти формують глибоке розуміння основних психологічних концепцій, теорії та методів дослідження психіки людини. Вона є основою для подальшого вивчення дисципліни циклів загальної та професійної підготовки та розвитку практичних навичок у сфері психологічної діагностики, консультування та психотерапії.

3. Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Всього	у тому числі		
		Лекції	Практичні (семінарські)	СРС
1	2	3	4	5
Тема 1. Темперамент. Методики дослідження темпераменту.	10	2	-	8
Тема 2. Характер. Акцентуації характеру. Методи дослідження характеру особистості.	10	2	-	8
Тема 3. Здібності. Методи дослідження здібностей.	10	2	-	8
Тема 4. Психологія мотивації.	8	-	-	8
Тема 5. Досвід особистості. Діяльність як базова психологічна категорія.	9	-	-	9
Тема 6. Психічні стани.	10	2	-	8
Тема 7. Нерівноважні психічні стани	9	-	-	9
Тема 8. Змінні стани свідомості.	9	-	-	9
Тема 9. Особистість як базова категорія психології	9	-	-	9
Тема 10. Ресурсна система особистості.	10	-	2	8
Тема 11. Самосвідомість особистості.	10	2	-	8

Тема 12. Психологічний захист особистості.	10	-	2	8
Тема 13. Життєві кризи особистості.	10	-	2	8
Тема 14. Спілкування як базова психологічна категорія.	8	-	-	8
Тема 15. Група і міжособистісні відносини.	8	-	-	8
Виконання ДКР	10	-	-	10
Підготовка до екзамену (підготовка та складання)	30	-	-	30
Всього годин	180	10	6	164

4. Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з:

4.1. Базова література

1. Варій М. Психологія. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 288 с. URL: http://document.kdu.edu.ua/info_zab/053_425.pdf
2. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О., Темрук О. В. Загальна психологія: Практикум. Навч. посіб. Київ. Вид-во «Каравелла». 2023 р. **Друковане видання з фонду бібліотеки КПП**: <https://discovery.kpi.ua/Record/000617532>
3. Долинська Л. В., Скрипченко О. В., Огороднійчук З. В. Загальна психологія. Київ: вид-во «Каравелла», 2023. 464 с.
4. Загальна психологія: навчальний посібник / Богдановський, І. В. Та ін. Ірпінь: УДФСУ. 2020. 553 с. **Друковане видання з фонду бібліотеки КПП**: <https://discovery.kpi.ua/Record/000616637#description>
5. Зелінська Т. М., Михайлова І. В. Практикум з загальної психології. Київ: вид-во «Каравелла», 2023. 272 с.

4.2. Допоміжна література:

1. Варій М, Ортинський В. Основи психології і педагогіки. Навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 376 с.
2. Дуткевич Т. Загальна психологія. Теоретичний курс. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
3. Загальна психологія. Теоретико-методологічні основи науки: Навч. посіб. / О. В. Ловка, Л. Л. Борисенко, Л. А. Колесніченко, Л. В. Музичко, А. В. Тімакова, Д. Г. Лавриненко / За заг. ред. О. В. Ловкої. К.: КНЕУ, 2019. 390, [2] с.
4. Колобич О. П. Загальна психологія. Навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 172 с. URL: <https://surl.li/kcyjss>
5. Курова А.В., Крюкова М.А. Загальна психологія: навчально-методичний посібник (для студентів факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА». Вступ до спеціальності) / А.В. Курова, М.А. Крюкова. Одеса: Фенікс, 2019. 53 с.
6. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посібник. Київ : Центр учбов. літ., 2018. 272с.
7. Москалець В. Загальна психологія: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. 564 с.
8. Москалець В. Психологія особистості. Підручник. Київ : Ліра-К, 2021. 564 с.
9. Мясоїд П. Курс загальної психології. Київ : Алерта, 2021. 496 с.
10. Пол Клейнман. Психологія 101. Факти, теорія, статистика, тести й таке інше. Вид-во: «Клуб сімейного дозвілля». 2016. 240 с.
11. Савчин М. Загальна психологія: підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 344 с.
12. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 296 с.
13. Туриніна О.Л., Хілько С.О. Психологічні особливості емоційного інтелекту майбутніх психологів. *Вісник післядипломної освіти: зб. наук. праць / НАПН України ДЗВО «Ун-т менедж. освіти»*. Київ: Юстон, 2024. — Вип. 28 (57). С. 113-135. (Серія «Соціальні та поведінкові науки; управління та адміністрування»). DOI [https://doi.org/10.58442/2522-99312024-28\(57\)-113-135](https://doi.org/10.58442/2522-99312024-28(57)-113-135)
14. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія: Як допомогти собі та іншим : курс лекцій: навчальний посібник. Київ: Наукова думка, 2000. 190 с. **Друковане видання з фонду бібліотеки КПП**: <https://discovery.kpi.ua/Record/000129813#description>

Електронні ресурси:

1. By Ap Dijksterhuis. The Unconscious. <http://noba.to/46hrvmab>
2. By Ayelet Fishbach and Maferima Touré-Tillery. Motives and Goals. <http://noba.to/6acvnd85>
3. By Edward Diener. Happiness: The Science of Subjective Well-Being. <http://noba.to/qnw7g32t>
4. By M. Brent Donnellan. Personality Stability and Change. <http://noba.to/sjvtxbwd>
5. By Robert Biswas-Diener and Jake Teeny. States of Consciousness. <http://noba.to/xj2cbhek>
6. Tori Kearns. General Psychology: An Introduction 3rd Edition. 2024. 618 p. <http://noba.to/x2mfayju>

Навчальний контент**5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)****Лекційні заняття**

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СРС)
1.	Лекція 1. Тема 1. Темперамент. Методики дослідження темпераменту. Поняття про темперамент. Історія розвитку та становлення вчення про темперамент. Фізіологічні основи та типи темпераменту. Характеристика основних типів нервової системи. Структура темпераменту: загальна психічна активність, моторика, емоційність. Вплив темпераменту на процес формування особистості. Врахування типу темпераменту дітей у навчально-виховній роботі. Вплив темпераменту на індивідуальний стиль діяльності людини. Завдання на СРС: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Охарактеризуйте властивості нервової системи (сила, врівноваженість, рухливість). 2. Розкрийте сутність і зміст темпераменту людини. 3. Охарактеризуйте поведінку людини з холеричним типом темпераменту. 4. Охарактеризуйте сангвінічний тип темпераменту людини. 5. Охарактеризуйте флегматичний тип темпераменту людини. 6. Охарактеризуйте меланхолічний тип темпераменту людини. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
2.	Лекція 2. Тема 2. Характер. Акцентуації характеру. Структурний та функціональний підхід до трактування характеру. Структура характеру. Риси характеру. Детермінанти характеру. Формування характеру. Визначення поняття «акцентуація характеру». Класифікаційна схема типів акцентуованих особистостей за К.Леонгардом. Завдання на СРС: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Розкрийте сутність характеру людини. 2. Розкрийте структуру характеру особистості. 3. Що таке риса характеру? 4. Яким чином виявляються особливості типового характеру? 5. Що становить собою акцентуація характеру? 6. У чому виявляються акцентуації характеру? 7. Які найбільш характерні вияви акцентуацій? 8. Які основні типи акцентуації характеру? II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
3.	Лекція 3. Тема 3. Здібності. Методи дослідження здібностей. Сутність здібностей. Задатки, схильності. Загальні та спеціальні здібності. Структура, види та рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність. Загальне

	уявлення про розвиток здібностей. Завдання на СРС: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Механізми формування загальних здібностей. 2. Механізми формування спеціальних здібностей. 3. Механізми формування професійних здібностей. II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
4.	Лекція 4. Тема 6. Психічні стани. Сутність психічних станів. Класифікація психічних станів. Фізіологічні основи і зовнішні вияви психічних станів. Особливості психічних станів. Психічні стани особистості в різних ситуаціях життєдіяльності. Управління психічними станами. Завдання на СРС: I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. Що розуміють під психічним станом людини? 2. Як психічний стан пов'язаний із психічними процесами і властивостями особистості? 3. Яким чином класифікують психічні стани? 4. Які особливості психічних станів? 5. Що є фізіологічною основою психічного стану? 6. Яким чином психічний стан впливає на поведінку особистості? 7. Яким чином певний психічний стан виявляється за зовнішніми ознаками? II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.
5.	Лекція 5. Тема 11. Самосвідомість особистості. Визначення самосвідомості. Критерії самосвідомості. Рівні розвитку самосвідомості. «Я-концепція». Самоставлення. Самооцінка. Рефлексія як психологічний механізм розвитку самосвідомості. I. Відповіді на питання для самоперевірки: 1. У чому виявляється самосвідомість особистості? 2. Які структурні елементи свідомості? 3. Яка структура самосвідомості людини? 4. У чому виявляється самооцінка особистості? 5. Розкрийте сутність «Я – концепції». 6. Що таке рефлексія? 7. Яким чином відбувається розвиток самосвідомості людини? 8. У чому виявляється адекватна самооцінка особистості? 9. У чому виявляється неадекватна самооцінка особистості? II. Огляд основної та додаткової літератури по темі.

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських (практичних) занять. Спираючись на теоретичні знання, здобувач вищої освіти під час семінарських (практичних) занять має сформулювати глибше розуміння психологічних закономірностей, розвинути аналітичне мислення та сформулювати практичні навички, необхідні для подальшої професійної діяльності, що забезпечить:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології;
- здатність здійснювати аналіз психологічних феноменів на прикладах реального життя;
- здатність самостійно обирати й застосовувати валідний та надійний психодіагностичний інструментарій для психологічного дослідження;
- здатність аналізувати й оцінювати достовірність одержаних результатів психологічних досліджень, формулювати на їх основі аргументовані висновки та рекомендації;
- здатність презентувати результати власних досліджень усно і письмово, за допомогою мультимедійних засобів;
- здатність бути критичним і самокритичним.

№ з/п	Назва теми семінарських занять та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)
1.	Семінар 1. Тема 10. Ресурсна система особистості. 1. Категоризація ресурсів у психологічній науці. 2. Класифікація ресурсів. 3. Матеріальні, нематеріальні та психологічні ресурси. 4. Система регуляторних механізмів як ресурс особистості. 5. Особистісні конструкти: життєстійкість, локус контролю, самооцінка, оптимізм та толерантність до невизначеності та їх роль у ресурсній системі особистості Практична частина. I. Діагностика ресурсної системи особистості. 1. Дослідження здатності і готовності особистості активно і гнучко діяти в ситуації стресу. 2. Дослідження особистісної готовності до змін (методика «Personal change readiness survey», PCRS). II. Практична робота з ресурсною системою особистості. 1. Медитативна техніка «Мої ресурси». 2. Використання способів саморегуляції. Завдання на СРС: 1. Яким чином співвідносяться такі поняття як «психологічний потенціал особистості» і «психологічний ресурс особистості»? 2. Чи можна стверджувати, що страх, тривога, фрустрованість є ознаками стресових реакцій, що вказують на втрату ресурсів? Обґрунтуйте свою думку. 3. Що входить у групу матеріальних, нематеріальних та психологічних ресурсів особистості? 4. Охарактеризуйте систему регуляторних процесів життєдіяльності організму. Обґрунтуйте, яким чином регуляторні механізми виступають у якості ресурсу особистості. 5. Яку роль у ресурсній системі особистості відіграють життєстійкість, локус контролю, самооцінка, оптимізм та толерантність до невизначеності?
2.	Семінар 2. Тема 12. Психологічний захист особистості. 1. Загальне уявлення про «психологічний захист» і його функції. 2. Різновиди психологічного захисту та їх характеристика. 3. Особливості психологічного захисту в дітей. 4. Використання психологічного захисту в життєдіяльності. Практична частина. 1. Вивчення домінуючого психологічного захисту. 2. Практична робота в міні-групах щодо усвідомлення своїх захисних механізмів. Завдання на СРС: 1. Назвіть основну функцію психологічного захисту особистості. 2. Охарактеризуйте конструктивні і деструктивні механізми психологічного захисту. 3. Які захисні реакції є найтипівішими у дітей та підлітків? 4. Чи можна стверджувати, що прояви захисних механізмів у дошкільнят та молодших школярів свідчать про становлення зрілої системи психологічного захисту? Обґрунтуйте свою думку. 5. Охарактеризуйте захисні стилі реагування людини в складних життєвих ситуаціях.
3.	Семінар 3. Тема 13. Життєві кризи особистості. 1. Розуміння криз особистості у психології. 2. Типи криз особистості. 3. Травматичні кризи.

4. Криза цілісності. 5. Криза втрати. 6. Ситуаційна криза. 7. Криза становлення. 8. Кризи розвитку та кризи життя. 9. Типи ставлення до кризової ситуації та її подолання. Практична частина. 1. Дослідження рівня актуального стресу на життєві події протягом останнього року (методика визначення стресостійкості та соціальної адаптації). 2. Діагностика копінг-поведінки в стресових ситуаціях. 3. Розв'язання психологічних задач. Завдання на СРС: 1. Чи можна стверджувати, що життєва криза є переломним етапом у житті особистості? Обґрунтуйте свою думку. 2. Які типи криз особистості ви знаєте? 3. Наведіть конструктивні і деструктивні шляхи виходу з кризи. 4. Охарактеризуйте вікові та індивідуальні особливості виходу з кризи. 5. Яку роль в житті людини відіграють метастратегічні техніки життя?

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Здобувачі вищої освіти самостійно опрацьовують питання за всіма темами в теоретичному або практичному аспекті. Самостійна робота з навчальної дисципліни «Загальна психологія з практикумом. Частина 2. Особистість у діяльності та спілкуванні» включає:

- поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації;
- проведення досліджень за методиками з якими знайомилися на практичних заняттях;
- оформлення протоколів дослідження з результатами і висновками.

У процесі самостійної роботи здобувачі вищої освіти мають оволодіти вміннями та навичками:

- аналізу так критичного осмислення наукових джерел з виділенням головної думки;
- організації та планування самостійної навчальної діяльності;
- самостійної роботи з навчальною, навчально-методичною, науковою, науково-популярною літературою;
- використання наукового стилю мовлення у письмових і усних відповідях;
- аналізу психологічних феноменів з реальної практики використовуючи теоретичні знання з психології;
- аналізу власних досягнень у знаннях і практичних навичках у діагностуванні та аналізу психологічних феноменів.

Види самостійної роботи здобувача освіти :

- підготовка до аудиторних занять – 124 год;
- виконання домашньої контрольної роботи – 10 год;
- підготовку до іспиту – 30 год.
- Загалом – 164 год.

Здобувачі вищої освіти самостійно опрацьовують питання:

Тема 1. Темперамент. Методики дослідження темпераменту.

Структура темпераменту: загальна психічна активність, моторика, емоційність. Вплив темпераменту на процес формування особистості. Врахування типу темпераменту дітей у навчально-виховній роботі. Вплив темпераменту на індивідуальний стиль діяльності людини.

Практична частина.

1. Визначення властивостей нервової системи за психомоторними показниками (теппінг-тест).
2. Дослідження типу темпераменту (2-х факторний особистісний опитувальник ЕРІ за Г. Айзенком).

3. Дослідження властивостей темпераменту.
4. Діагностика властивостей нервової системи за опитувальником Я. Стреляу; інші методики.

Тема 2. Характер. Акцентуації характеру

Загальні властивості характеру. Співвідношення характеру з іншими сторонами особистості. Становлення, формування та самовиховання характеру. Типологія характеру. Акцентуації характеру.

Практична частина.

1. Дослідження характерологічних тенденцій (Т. Лірі).
2. Методика визначення типу характеру за К. Юнгом.
2. Діагностика акцентуацій характеру (методики ПДО, МПДО).

Тема 3. Здібності. Методи дослідження здібностей.

Загальна характеристика здібностей. Природна основа здібностей. Види здібностей. Якісна та кількісна характеристика здібностей. Творчі здібності.

Практична частина.

1. Дослідження комунікативних та організаційних схильностей (тест-опитувальник КОС).
2. Дослідження професійних схильностей «Карта інтересів»).
3. Визначення рівня креативності особистості. Побудова психологічних профілів «Я-реальний» і «Я-ідеальний» (тест «Креативність»).
4. Виявлення своїх здібностей (тест на талант).

Тема 4. Психологія мотивації.

Проблема виокремлення базової мотивації і механізми її трансформації. Загальне уявлення про ситуативну мотивацію в школі К. Левіна. Види мотивів. Ієрархія та зміна мотивів. Зовнішня та внутрішня мотивація. Рівень домагань і мотивація досягнення. Вплив мотивів на продуктивність діяльності.

Практична частина.

1. Дослідження мотивації до успіху та мотивації на уникнення невдач: методика «Мотивація до успіху»/методика «Мотивація уникнення невдач»; методика «Мотивація успіху та боязкість невдачі».
2. Дослідження особливостей мотивації досягнення особистості та мотивації афіліації: тести «Мотивації досягнення» і «Мотивації афіліації».
3. Дослідження особливостей мотивації навчання студентів у ЗВО.
4. Дослідження особливостей усвідомленості різних компонентів мотиву особистості. Тест «Виявлення усвідомленості різних компонентів мотиву».

Тема 5. Досвід особистості. Діяльність як базова психологічна категорія.

Досвід особистості. Психологічний зміст категорії «діяльність». Загально-психологічні властивості діяльності. Експліцитний та імпліцитний аналіз діяльності. Види діяльності

Практична частина.

1. Визначення нахилів особистості до вибору професії.
2. Діагностика типу поведінкової активності.
3. Розв'язання психологічних задач.

Тема 6. Психічні стани.

Психічні стани, їх властивості та кваліфікація. Типові позитивні психічні стани людини (професійна зацікавленість, творче натхнення, рішучість). Негативні психічні стани та їх попередження (психічне напруження, стрес, неспокій, тривога, фрустрація).

Практична частина.

1. Діагностика самооцінки психічних станів (ДСПС Г. Айзенка).
2. Діагностика тривожності студентів в процесі навчальної діяльності.
3. Визначення егостанів особистості.

Тема 7. Нерівноважні психічні стани.

Феноменологія нестійких станів. Особливості виникнення, зворотність і незворотність. Виявлення та групування основних типів психічних станів зниженої активності. Біопсихічні та

психофізичні маркери психічних станів підвищеної мобілізації. Індивідуальні особливості. Проблема подолання важких станів крізь призму категорії «переживання».

Практична частина.

1. Дослідження адаптивних можливостей особистості з урахуванням соціально-психологічних та деяких психофізіологічних характеристик (опитувальник «Адаптивність»).
2. Дослідження схильності особистості до неадекватної поведінки.
3. Дослідження наявності депресивного стану.

Тема 8. Змінені стани свідомості.

Характеристика рівнів активності свідомості. Сон, сновидіння. Трансові стани свідомості. Галюцінаторні та хворобливі стани свідомості.

Практична частина.

I. Медитативні техніки в груповій роботі:

1. Вправа «Зустріч з собою».
2. Вправа «Про проблему з висоти».
3. Вправа «Подорож на гору».

II. Практична робота із сновидіннями.

Тема 9. Особистість як базова категорія психології.

Поняття про особистість. Теорії особистості. Динамічна функціональна структура особистості. Поняття спрямованості особистості та її роль у структурі особистості. Розвиток особистості. Гармонійний та дисгармонійний розвиток особистості. Соціальні та біологічні умови розвитку індивіда.

Практична частина.

1. Дослідження загальної готовності особистості до саморозвитку.
2. Діагностика спрямованості особистості (методика діагностики спрямованості особистості Б. Басса).
3. Дослідження рівня самоактуалізації особистості (опитувальник САМОАЛ).
4. Розв'язання психологічних задач.

Тема 10. Ресурсна система особистості.

Категоризація ресурсів у психологічній науці. Класифікація ресурсів. Матеріальні, нематеріальні та психологічні ресурси. Система регуляторних механізмів як ресурс особистості. Особистісні конструкти: життєстійкість, локус контролю, самооцінка, оптимізм та толерантність до невизначеності та їх роль у ресурсній системі особистості

Практична частина.

- I. Діагностика ресурсної системи особистості.
1. Дослідження здатності і готовності особистості активно і гнучко діяти в ситуації стресу.
2. Дослідження особистісної готовності до змін (методика «Personal change readiness survey», PCRS).

Тема 11. Самосвідомість особистості.

Рівні розвитку самосвідомості. «Я-концепція». Самоставлення. Самооцінка. Рефлексія як психологічний механізм розвитку самосвідомості.

Практична частина.

1. Дослідження самооцінки особистості.
2. Дослідження загальної самооцінки за процедурою тестування.
3. Дослідження рівня домагань.
4. Дослідження суб'єктивного контролю (УСК).

Тема 12. Психологічний захист особистості.

Загальне уявлення про «психологічний захист» і його функції. Різновиди психологічного захисту та їх характеристика. Особливості психологічного захисту в дітей. Використання психологічного захисту в життєдіяльності.

Практична частина.

1. Вивчення домінуючого психологічного захисту.
2. Практична робота в міні-групах щодо усвідомлення своїх захисних механізмів.

Тема 13. Життєві кризи особистості.

Розуміння криз особистості у психології. Типи криз особистості. Травматичні кризи. Криза цілісності. Криза втрати. Ситуаційна криза. Криза становлення. Кризи розвитку та кризи життя. Типи ставлення до кризової ситуації та її подолання.

Практична частина.

1. Дослідження рівня актуального стресу на життєві події протягом останнього року (методика визначення стресостійкості та соціальної адаптації).
2. Діагностика копінг-поведінки в стресових ситуаціях.
3. Розв'язання психологічних задач.

Тема 14. Спілкування.

Поняття спілкування. Структура спілкування: комунікативна, інтерактивна та перцептивна сторони спілкування. Функції спілкування: інформаційно-комунікативна, регулятивно-комунікативна, афективно-комунікативна. Різновиди спілкування. Суть та особливості спілкування вперше. Суть та особливості тривалого спілкування. Особливості рефлексивного та не рефлексивного слухання.

Практична частина.

1. Дослідження комунікативних можливостей.
2. Оцінка навичок ефективного слухання (тест «Уміння слухати»).
3. Дослідження рівня потреби у спілкуванні (тест «Потреба у спілкуванні»).
4. Розв'язання ситуацій спілкування продуктивним способом (ділова гра «Дійти згоди»).

Тема 15. Група і міжособистісні відносини.

Група. Класифікація груп та їх основні характеристики. Рівні розвитку групи. Особистість і група. Психологічні особливості студентської групи. Роль, статус, самопочуття студента в групі. Процеси ідентифікації в студентському колективі. Міжособистісні відносини в групі. Інтимні міжособистісні відносини.

Практична частина.

1. Дослідження основних тенденцій поведінки людини в реальній групі (методика «Q-сортування»).
2. Визначення стилю міжособистісної взаємодії.
3. Визначення бажаної соціальної ролі в групі.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

При викладанні дисципліни «Загальна психологія з практикумом. Частина 2. Особистість в діяльності та спілкуванні» семестровий рейтинг здобувача вищої освіти формують: робота на семінарах, вчасна здача домашньої контрольної роботи (ДРК). Штрафних балів з дисципліни не передбачається.

Відвідуваність і виконання завдань

Здобувачам освіти важливо відвідувати лекції, оскільки навчальний матеріал викладається в доступній формі та є можливість обговорення дискусійних питань та уточнення незрозумілих моментів. Для здобувачів вищої освіти, які бажають продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях вкрай необхідна. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь здобувача вищої освіти на семінарських заняттях є обов'язковою. У разі пропуску семінарського заняття обов'язково повинні бути вивчені теми, а також виконані всі практичні завдання до теми.

Теми і завдання для семінарських занять передбачені робочою програмою дисципліни (силабусом), доступною в гугл класі.

У процесі навчання не слід використовувати ноутбуки, смартфони та інші гаджети для розваг або спілкування. Крім того, відповідати на запитання викладача, читаючи з екрану електронного пристрою чи безпосередньо з підручника, також не варто, адже це може свідчити про недостатню підготовку здобувача вищої освіти.

Форми роботи

На лекціях висвітлюється зміст тем навчальної дисципліни «Загальна психологія з практикумом. Частина 1». Тематика лекцій наведена у робочій програмі дисципліни.

На семінарських заняттях здобувачі вищої освіти поглиблюють і розширюють знання з предмету. На семінарських заняттях, з метою поглибленого опрацювання теоретичного матеріалу використовуються, розвитку аналітичного мислення та формування практичних навичок, використовуються різноманітні **форми і методи роботи**.

Форми роботи: тематичні лекції (логічний виклад теоретичних положень з дисципліни); лекція-бесіда (активна взаємодія між викладачем і здобувачами); лекція-візуалізація (використання презентацій, відеоматеріалів); лекція з елементами дискусії (обговорення кількох точок зору, їх аналіз); традиційний семінар (обговорення теоретичних питань за попередньо-визначеною темою); проблемний семінар (обговорення проблемних ситуацій в психології, суперечливих теорій і різних точок зору); дискусійний семінар (висловлення аргументованих думок і контраргументів щодо обговорюваних психологічних підходів, теорій, концепцій); практична робота у вигляді проведення психологічної діагностики психічних процесів, станів і властивостей; візуалізація інформації через мультимедійні презентації; моделювання ситуацій (аналіз поведінкових реакцій та емоцій в реальних життєвих або професійних ситуаціях).

Методи роботи: аналіз наукової літератури (підготовка доповідей); практична робота парами, тріадами та міні-групами; вирішення психологічних задач; тестування (використання психодіагностичних методик; спостереження; аналіз конкретних ситуацій (кейс-метод); інтерактивні методи (групові дискусії, бесіда); аналіз документальних фільмів; написання есе; дослідницький метод (формулювання проблеми і її вирішення; методи стимулювання і мотивації (вимоги, переконання, заохочення); метод «мозкового штурму».

Готуючись до семінарських занять, здобувач вищої освіти має чітко усвідомлювати зміст запитань, дати розгорнуту відповідь на них. Під час семінарських занять викладач резюмує сильні і слабкі місця у доповідях здобувачів вищої освіти, вказує на помилки, якщо такі є, дає відповіді на додаткові питання здобувачів з теми семінарського заняття.

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти є важливим компонентом навчального процесу, що сприяє розвитку аналітичного мислення, навичок самоосвіти та відповідальності за власне навчання. Її організація передбачає системний підхід до планування, організації та виконання завдань: опрацювання лекційного матеріалу (конспект лекцій з дисципліни); підготовка до семінарських занять: самостійне опрацювання додаткової літератури до тем лекційного курсу; самостійне опрацювання питань для підготовки до занять, самоконтроль засвоєння змісту лекційного курсу; пошук додаткових джерел інформації по темі практичного заняття (монографії, науково-популярні видання, наукові та популярні статті) в бібліотеках та в електронному вигляді (в мережі INTERNET); робота з базами даних (Google Scholar, Scopus, Web of Science); створення мультимедійних презентацій, з метою візуалізації доповіді під час семінару; самостійне проведення психодіагностики психічних процесів станів і властивостей особистості, оформлення протоколів дослідження, написання результатів і висновків проведеної практичної роботи; рефлексія і самоконтроль виконаної практичної роботи.

Форми поточного контролю: усне опитування, виступ здобувача вищої освіти із доповіддю або повідомленням, участь у обговоренні питань на семінарських заняттях, комп'ютерне, бланкове тестування тощо.

Політика університету

Академічна доброчесність

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно із частиною 6 статті 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів вищої освіти належать: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування із

закладу освіти; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності містять такі регламентуючі документи КПІ ім. Ігоря Сікорського, оприлюднені на сайті Університету: Кодекс честі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://kpi.ua/files/honorcode.pdf>, Положення про систему запобігання академічному плагіату <https://rb.gy/agihij>, а також нормативно-правові документи, офіційні рекомендації, накази та розпорядження, соціологічні дослідження КПІ ім. Ігоря Сікорського, методичні матеріали, освітні курси <https://kpi.ua/academic-integrity>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>, а також у Положенні про комісію з питань етики та академічної чесності НТУУ «КПІ» https://data.kpi.ua/sites/default/files/files/2015_1-140a1.pdf

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

PCO з дисципліни «Загальна психологія з практикумом. Частина 2. «Особистість в діяльності та спілкуванні», семестровий контроль з якої передбачений у вигляді екзамену, розроблено за типом PCO-2 і складається з двох складових:

Рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни складається з балів, що отримуються за:

- 1) роботу на семінарських (практичних) заняттях (відповіді, вирішення завдань та доповнення відповідей інших здобувачів вищої освіти у процесі дискусії, проведення психодіагностичного дослідження з теми семінару);
- 2) виконання домашньої контрольної роботи (ДКР).

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання студента визначені у положенні про PCO з дисципліни та представлені у Додатку 1.

Поточний контроль: опитування за темою заняття, домашня контрольна робота (ДКР).

Семестровий контроль: екзамен.

Оцінювання та контрольні заходи

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться на основі рейтингової системи відповідно ПОЛОЖЕННЯ про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського. https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pologennia_RSO_2022.pdf

За встановленими в PCO критеріями та результатами заходів поточного контролю здобувачів проводиться календарний контроль, порядок проведення якого визначено у Положенні про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського. <https://osvita.kpi.ua/node/32>

Здобувач вищої освіти отримає найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь у проведених семінарських (практичних) заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань. Пропущені заняття, неточності, неповнота, помилки у відповідях спричиняють зниження рейтингу здобувача вищої освіти.

Домашня контрольна робота (ДКР) відображають зміст всієї дисципліни і полягає у практичній роботі з тестами психічних процесів, станів та властивостей.

Деталізовані критерії оцінювання результатів навчання здобувач вищої освіти а визначені у положенні про PCO з дисципліни та представлені у Додатку 1.

Здобувач освіти може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення здобувача вищої освіти з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації здобувачам вищої освіти

Вивчення навчальної дисципліни «Загальна психологія з практикумом. Частина 2. Особистість в діяльності та спілкуванні» передбачає засвоєння здобувачами вищої освіти системи психологічних знань, основних понять за темами, ознайомлення з навчально-методичними матеріалами.

Головною метою лекцій є мотивація і організація роботи здобувачів вищої освіти з навчальним матеріалом у міжсесійний період. Лекції проводяться із використанням мультимедійних презентацій (за наявності умов в аудиторії).

Готуючись до семінарського заняття здобувач вищої освіти має обов'язково опрацювати лекційний матеріал певної теми, ознайомитись зі змістом матеріалу підручника. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем. На семінарському занятті навіть добре підготовлений здобувач вищої освіти не повинен залишатись пасивним спостерігачем, а активно включатись у обговорення питання. Якщо ж здобувач вищої освіти не ознайомився з навчальним матеріалом, йому варто уважніше слухати виступаючих, і завдяки отриманій інформації намагатись компенсувати недоліки підготовки до заняття. Не слід відмовлятися від відповіді на питання викладача. Навіть якщо здобувач вищої освіти не знає відповіді, доцільно спробувати відповісти, висловити свою думку, виходячи з власних знань, досвіду, логіки запитання тощо. При цьому не треба боятися помилитися – одним з важливих завдань вивчення гуманітарних дисциплін є вироблення вміння логічно мислити і відповідно висловлювати власні думки. Однак, варто пам'ятати, що незнання матеріалу дисципліни є суттєвим недоліком роботи здобувача вищої освіти і буде негативно впливати на його загальний рейтинг. Відповідальне ставлення до підготовки на кожне семінарське заняття дає змогу не лише правильно засвоїти навчальний матеріал, але й зекономити зусилля при проходженні семестрового контролю.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено д. психол. н., професоркою кафедри психології та педагогіки Воляннюк Н.Ю.; д. психол. н., професором кафедри психології та педагогіки Ложкіним Г. В.; к.психол.н., доцентом, завідувачем кафедри психології та педагогіки Хілько С. О.

Ухвалено кафедрою психології та педагогіки (протокол № 14 від 14.05.2025 р.)

Погоджено методичною комісією факультету соціології і права (протокол № 4 від 24.06.2025 р.)

Додаток 1

Рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Рейтинг здобувача вищої освіти з дисципліни «Загальна психологія з практикумом. Частина 2. Особистість в діяльності та спілкуванні» складається семестровий контроль з якої передбачений у вигляді екзамену, розроблено за типом PCO-2 і складається з двох складових:

- стартової – призначена для оцінювання заходів поточного контролю впродовж семестру;
 - 1) робота на семінарських (практичних) заняттях;
 - 2) складання домашньої контрольної роботи;
- екзаменаційної – призначена для оцінювання окремих запитань (завдань) на екзамені.
 - 3) складання екзамену (усно).

Контрольні заходи і вагові бали

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1	Робота на семінарських заняттях (доповідь)	30	10	3	30
2	Домашня контрольна робота	20	1	20	20
	Всього				50

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру підраховується таким чином:

$$RC = 30 + 20 = 50 \text{ балів}$$

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

1. Робота на семінарських (практичних) заняттях (максимальна кількість балів складає 30, мінімальна – 18, максимальна кількість балів на 1 занятті – 10 мінімальна - 6):

Активна участь у проведенні заняття; надання повної і аргументованої, логічно викладеної доповіді, відповіді, висловлення власної позиції з дискусійних питань або повністю правильне вирішення завдань з відповідним обґрунтуванням, у поєднанні зі слушними доповненнями відповідей інших студентів у процесі дискусії	9-10
Активна участь у проведенні заняття; надання правильних відповідей або правильне вирішення завдань з незначними неточностями, порушеннями логіки викладення відповіді чи обґрунтування при вирішенні задачі	6-8
Надання відповідей з чисельними значними похибками або вирішення задачі з грубими помилками, вирішення задачі без обґрунтування	0-5 (< 60%)

2. Виконання домашньої контрольної роботи (максимальна кількість балів складає 20, мінімальна – 12 балів).

Домашня контрольна робота включає 10 психодіагностичних методик, які дозволяють здобувачам вищої освіти здійснити комплексний дослідницький та діагностичний контакт із проявами психічних явищ, базові знання щодо яких отримано у лекційному курсі та самостійного вивчення матеріалу. Здобувач вищої освіти проводить психодіагностичне дослідження за допомогою тестів, опитувальників власних психічних процесів, психологічних станів та почуттів, індивідуально-типологічних особливостей, темпераменту, рис характеру, інтересів, здібностей. Орієнтовний перелік тестових завдань розміщено на сайті кафедри психології та педагогіки в розділі – індивідуальна робота (<http://psy.kpi.ua/studentam>). Виконання кожного тестового завдання передбачає проведення тестування, підрахунок отриманих балів, аналіз результатів та їх інтерпретацію, написання висновку за результатами дослідження. Оформлення титульного аркуша ДКР представлено в Додатку 3. Кожне виконане завдання ДКР (одна психодіагностична методика дослідження) оцінюється в 2 бали, таким чином, максимальна оцінка за виконання ДКР складає 20 балів.

Критерії оцінювання кожного завдання ДКР:

Техніка виконання дослідження та інтерпретація відповідає всім процедурним нормативам, результати тестування подано в аргументованих висновках	2
Результати тестування з незначними неточностями, порушеннями логіки аргументованих висновків	1
Результати тестування подано з чисельними значними помилками, відсутність аргументованих висновків	0

Критерії оцінювання виконання ДКР:

ДКР містить не менше 95% потрібної інформації	19-20
ДКР містить не менше 75% потрібної інформації	15-18
ДКР містить не менше 60% потрібної інформації	12-14
ДКР містить менше 60% потрібної інформації	0 (< 60%)

Заохочувальні бали – максимум 10 балів (не входять до основної шкали PCO) нараховуються за рішенням протоколу засідання кафедри за умови подачі на кафедру відповідного документу (свідчення/сертифікату тощо), який відповідає тематиці освітнього компоненту.

Розрахунок шкали (R) рейтингу:

Сума вагових балів контрольних заходів протягом семестру складає:

$$RD = 30 + 20 = 50 \text{ балів.}$$

Екзаменаційна складова шкали дорівнює 50% від R, а саме:

$$RE = 50 \text{ балів}$$

Таким чином рейтингова шкала навчальної дисципліни складає:

$$R = RC + RE = 100 \text{ балів.}$$

Необхідною умовою допуску до екзамену є рейтинг (Rc) не менше 60% від RC, тобто 30 балів.

3. Складання екзамену: екзамен проводиться в усній формі.

Екзаменаційний білет складається з двох теоретичних питань за тематичними розділами курсу. Ваговий бал кожного питання – 25.

Приклад:

Екзаменаційне завдання №1

- 1) Теорії темпераменту. Фізіологічні основи та типи темпераменту.
- 2) Поняття про діяльність як прояв фізичної і психічної активності.

Екзаменаційне завдання №2

- 1) Основні типи акцентуацій рис характеру.
- 2) Внутрішні і зовнішні компоненти діяльності.

Критерії екзаменаційного оцінювання:

Повна, чітка, викладена в логічній послідовності відповідь на питання, що свідчить про глибоке розуміння суті питання, ознайомлення здобувача вищої освіти не лише з матеріалом лекцій, але й з підручником та додатковою літературою; висловлення власної позиції щодо дискусійних проблем, якщо такі порушуються у питанні	22-25
Відповідь на питання, але не зовсім повна або не достатньо чітка, що свідчить про правильне розуміння суті питання, ознайомлення здобувача вищої освіти а з матеріалом лекцій та підручника; певні неточності у відповіді	19-21
Достатньо поверхова відповідь на питання; суттєві помилки у відповіді	15 –18
Неправильна відповідь на питання, що свідчить про незнання відповідного	0–14

навчального матеріалу, але намагання висловити власне розуміння суті поставленого питання	(< 60%)
---	---------------------

Для отримання здобувачами вищої освіти відповідних оцінок (ECTS та традиційних) рейтингова оцінка (**RD**) переводиться згідно з таблицею:

RD	Оцінка ECTS	Оцінка традиційна
95 – 100	відмінно	Відмінно
85 – 94	дуже добре	Добре
75 – 84	добре	
65 – 74	задовільно	Задовільно
60 – 64	достатньо (задовольняє мінімальні критерії)	
RD < 60	незадовільно	Незадовільно

Орієнтовний перелік питань до екзамену

1. Теорії темпераменту. Фізіологічні основи та типи темпераменту.
2. Поняття про темперамент як сукупність індивідуальних проявів динаміки психічної діяльності людей.
3. Історія розвитку та становлення вчення про темперамент.
4. Характеристика чотирьох основних типів нервової системи.
5. Характеристика типів темпераменту.
6. Психологічні особливості та властивості холерика.
7. Психологічні особливості та властивості сангвініка.
8. Психологічні особливості та властивості флегматика.
9. Психологічні особливості та властивості меланхоліка.
10. Вплив темпераменту на індивідуальний стиль діяльності людини.
11. Структура характеру. Риси характеру.
12. Природна основа та соціальні впливи на формування характеру.
13. Вчинок і формування провідних рис характеру особистості.
14. Можливості зміни і корекції неадаптивних рис характеру.
15. Основні типи акцентуацій рис характеру.
16. Аналіз впливу акцентуацій на поведінку і діяльність людини.
17. Особливості формування акцентуацій.
18. Концепція акцентуованих особистостей К. Леонгарда
19. Методики визначення акцентуацій характеру
20. Загальні та спеціальні здібності.
21. Задатки, схильності, здібності.
22. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність. Розвиток та формування, компенсація здібностей.
23. Поняття спрямованості особистості.
24. Зумовленість спрямованості особистості низкою відповідних мотивів.
25. Суб'єктивний та об'єктивний аспекти потреб.
26. Один з основних видів спрямованості: спрямованість на взаємодію.
27. Один з основних видів спрямованості: спрямованість на завдання (ділова спрямованість).
28. Один з основних видів спрямованості: на себе (особиста спрямованість).
29. Теорії мотивації.
30. Процесуальні та результативні компоненти мотивації.
31. Мотивація і мотивування та їх компоненти.
32. Полімотивованість мети.
33. Види мотивів. Ієрархія і зміна мотивів. Зовнішня і внутрішня мотивація.
34. Сутність змістовних теорій мотивації.
35. Сутність процесуальних теорій мотивації.
36. Сутність різних видів мотивів.
37. Інтереси як мотиви.
38. Активність як стан і умова існування, взаємозв'язок активності та діяльності суб'єкта.
39. Поняття про діяльність як прояв фізичної і психічної активності.
40. Соціально-психологічний аспект діяльності.
41. Діяльність як психофізіологічний процес: психічні процеси та досвід людини (знання, уміння, навички, звички).
42. Зміст і структура активності і діяльності: потреба, мотив, задача, дія (операція), результат, контроль і оцінка.
43. Внутрішні і зовнішні компоненти діяльності.
44. Інтеріоризація та екстеріоризація.
45. Види людської діяльності (гра, навчання, праця); їх освоєння і розвиток.
46. Поняття про особистість.
47. Теорії особистості.
48. Поняття спрямованості особистості та її роль у структурі особистості.
49. Розвиток особистості. Гармонійний та дисгармонійний розвиток особистості.

50. Сутність психічних станів. Класифікація психічних станів.
51. Особливості психічних станів.
52. Фізіологічні основи і зовнішні вияви психічних станів.
53. Психічні стани особистості в різних ситуаціях життєдіяльності.
54. Стрес: ознаки та різновиди стресу, стадії стресу, критерії стресостійкості та напрями подолання стресу.
55. Концепція ситуативної та особистісної тривожності Спілбергера.
56. Методики дослідження психічних станів.
57. Підходи і теорії розвитку особистості.
58. Гармонійний і дисгармонійний розвиток особистості. Формування змісту особистості.
59. Феноменологія нестійких станів.
60. Індивідуальні особливості психічних станів
61. . Проблема подолання важких станів крізь призму категорії «переживання».
62. Загальна характеристика змінених станів свідомості.
63. Характеристика рівнів активності свідомості.
64. Трансові стани свідомості.
65. Галюцинаторні та хворобливі стани свідомості.
66. Категоризація ресурсів особистості у психологічній науці.
67. Класифікація ресурсів особистості.
68. Система регуляторних механізмів як ресурс особистості.
69. Самосвідомість особистості. Її структура.
70. Методики дослідження самосвідомості особистості.
71. Самосвідомість і «Я-концепція» особистості.
72. Самооцінка і рівень домагань особистості.
73. Рефлексія як психологічний механізм розвитку самосвідомості.
74. Різновиди психологічного захисту особистості та їх характеристика.
75. Особливості психологічного захисту в дітей.
76. Розуміння криз особистості у психології.
77. Кризи розвитку та кризи життя.
78. Типи ставлення до кризової ситуації та її подолання.
79. Методики діагностики копінг-поведінки в стресових ситуаціях.
80. Поняття про спілкування: структура, засоби, функції.
81. Різновиди спілкування.
82. Особливості рефлексивного та не рефлексивного слухання.
83. Поняття групи в психології: класифікація та їх основні характеристики.
84. Рівні розвитку та структура груп.
85. Особистість і група.
86. Психологічні особливості студентської групи.
87. Процеси ідентифікації в студентському колективі.
88. Міжособистісні відносини в групі.
89. Інтимні міжособистісні відносини.
90. Методики дослідження міжособистісних відносин в групі.

Додаток 3

Зразок оформлення титульної сторінки домашньої контрольної роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Факультет соціології і права
Кафедра психології та педагогіки

Домашня контрольна робота

З дисципліни «Загальна психологія з практикумом Частина 2.
Особистість у діяльності та спілкуванні»

Виконав (ла):

Здобувач вищої освіти __ курсу, групи _____

ПІБ _____.

групи: _____

Перевірив (ла):

ПІБ викладача _____

посада, науковий ступінь, вчене звання

Київ – 20__